

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Filipa Dienstbiera a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobce: **V. Š.,** zastoupen Mgr. Václavem Voříškem, advokátem se sídlem Černého 517/13, Praha 8, proti žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje,** se sídlem Pivovarské nám. 1245, Hradec Králové, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 4. 2015, č. j. 11569/DS/2015/SR, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 30. 6. 2016, č. j. 28 A 9/2015 – 63,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Následující skutkové okolnosti plynou ze správního spisu a nejsou mezi účastníky sporné.

[2] Rozhodnutím Městského úřadu Jičín ze dne 23. 1. 2015, č. j. MuJc/2014/9866/DOP/MoE (dále jen „rozhodnutí prvostupňového správního orgánu“) byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku, kterého se měl dopustit dne 18. 3. 2014 tak, že při jízdě po pozemní komunikaci v obci Vokšice nebyla na vozidle, které řídil, tj.

na osobním motorovém vozidle tovární zn. VW Touran, registrační značky X, umístěna v přední části registrační značka. Tím měl porušit ustanovení § 5 odst. 1 písm. a) zákona o provozu na pozemních komunikacích a naplnit skutkovou podstatu přestupku dle § 125c odst. 1 písm. a) bodu 1 téhož zákona. Za to mu byla uložena pokuta ve výši 6.000 Kč a zákaz činnosti spočívající v zákazu řízení všech motorových vozidel na dobu 6 měsíců a dále mu byla uložena povinnost zaplatit paušální částkou náklady řízení ve výši 1.000 Kč.

[3] Žalobce si jako svého prvního zmocněnce zvolil K. S., s uvedením trvalého bydliště Š., U S., kterému dne 14. 5. 2014 udělil plnou moc. V textu plné moci je uvedeno, že zmocněnec žádá o doručování veškerých písemností na e-mail: X. V písemném podání (vyjádření ke spisu - doplnění svědků) z téhož dne 14. 5. 2014 odeslaném prvostupňovému správnímu orgánu z e-mailové adresy X zmocněnec uvedl, že žádá *„správní orgán, Městský úřad Jičín a též odvolací správní orgán, Krajský úřad Královéhradeckého kraje, o zaslání předvolání a veškerých dalších písemností na elektronickou adresu X, kdy tato elektronická adresa je opatřena zaručeným elektronickým podpisem a veškerou doručenou poštu si přebírám v souladu se správním řádem“*.

[4] Rozhodnutí prvostupňového správního orgánu bylo doručováno žalobci, resp. jeho zmocněnci K. S. (který žalobce zastupoval do 23. 3. 2015), na elektronické adresy X a X. Zásilka nebyla adresátem potvrzena zprávou s jeho uznávaným elektronickým podpisem, proto ji správní orgán následně doručoval prostřednictvím České pošty, s. p., na adresu zmocněnce K. S., U S., Š. Na doručence je zaznamenán pokyn „uložit jen 10 dní“ a „nevracet, vložit do schránky“. Doručující orgán na doručence potvrdil, že adresátu byla zanechána výzva a poučení o právních důsledcích nevyzvednutí nebo odmítnutí převzetí zásilky dne 29. 1. 2015. Zásilka byla téhož dne uložena a připravena k vyzvednutí, do poštovní schránky zmocněnce byla vhozena dne 10. 2. 2015.

[5] Proti rozhodnutí prvostupňového správního orgánu podal žalobce, resp. jeho zmocněnec odvolání. Podle žalovaného však bylo rozhodnutí prvostupňového správního orgánu doručeno zmocněnci fikcí již dne 9. 2. 2015 dle § 24 odst. 1 správního řádu a rozhodnutí tak nabylo právní moci dne 25. 2. 2015. Odvolání žalobce ze dne 20. 3. 2015 proto žalovaný zamítl pro opožděnost.

II. Právní názor krajského soudu

[6] Proti rozhodnutí žalovaného žalobce brojil žalobou podanou u Krajského soudu v Hradci Králové. V žalobě uvedl, že žalovaný zamítl nesprávně stěžovatelovo odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvého stupně jako opožděné. Podstatou žalobcovy obrany proti rozhodnutí o zamítnutí odvolání pro opožděnost byla námitka nesprávného postupu při doručení rozhodnutí prvostupňového správního orgánu zmocněnci žalobce K. S., tj. že toto rozhodnutí nebylo doručeno na jím zvolenou elektronickou adresu X, a proto nemohlo dojít k fikci doručení při doručování na jeho adresu trvalého pobytu. Krajský soud jeho argumentaci nepřisvědčil.

[7] Prvostupňový správní orgán se zcela správně pokoušel vyjasnit, která ze dvou zástupcem žalobce současně uvedených elektronických adres s požadavkem na doručování písemností má být ta, na kterou žádá doručovat. Jelikož z elektronické adresy nebylo odesláno potvrzení o přijetí písemnosti (přestože zmocněnec obratem zaslal z této adresy další podání), postupoval zcela správně, pokud dále přistoupil k doručování na adresu pobytu zmocněnce. Při doručování písemností musí správní orgány dodržovat zákonná pravidla a v zásadě má účastník řízení právo na doručování na elektronickou adresu, kterou správnímu orgánu sdělí. Takovým postupem obecný zmocněnec nesleduje účel institutu, tj. urychlení řízení, ale naopak zneužívá své právo k tomu, aby správní řízení komplikoval a prodlužoval.

[8] V této souvislosti soud odkázal na ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu týkající se obdobné procesní strategie žalobcova zástupce K. S. vystupujícího i v jiných správních řízeních o přestupku. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2015, č. j. 8 As 55/2015 – 26, povinnost správního orgánu doručovat na elektronickou adresu sdělenou účastníkem dle § 19 odst. 3 správního řádu z roku 2004 není absolutní, zvláště pokud nelze z objektivních důvodů písemnosti doručovat. Tato objektivní nemožnost doručovat na elektronickou adresu s diakritikou přitom vyplývá z listin založených ve správním spise, toto skutkové zjištění nebylo podle krajského soudu zpochybněno ani nesprávnou poznámkou na č. l. 150 správního spisu, že „doména X neexistuje“, neboť i přes tuto poznámku pokusy o odeslání správní orgán učinil. Správní orgán v rozhodné době nebyl ke komunikaci na takovou adresu tomu patřičně softwarově vybaven. To navíc potvrdila i pověřená pracovnice žalovaného při jednání soudu.

[9] Obecně je možno souhlasit se žalobcem, že si účastník může zvolit e-mailovou adresu vycházející z výslovnosti jeho příjmení a že nedostatečná technická vybavenost správního orgánu by neměla jít k tíži účastníka řízení. V daném případě však věc stojí poněkud jinak. Zástupce žalobce K. S. vystupuje a vystupoval v mnoha řízeních přestupců a je si vědom, že správní orgány nejsou schopny na tyto adresy doručovat. Volba elektronické adresy s diakritikou představuje promyšlený obstrukční postup, jak vyplývá z konstantní judikatury správních soudů.

[10] Žalobce v replice namítal i nesprávný postup a neúčinnost doručení písemnosti prvostupňovým správním orgánem o vyrozumění o možnosti prostudovat spis před vydáním meritorního rozhodnutí o přestupku. Tato námitka byla vznesena v replice až po uplynutí dvouměsíční lhůty ke konkretizaci žalobních bodů. Pro posouzení otázky, zda bylo odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí podáno opožděně či nikoliv, nebyly v této věci významné případné vady při doručování jiných písemností v průběhu prvostupňového správního řízení. Takové vady by byly posuzovány pouze v případě meritorního přezkoumání rozhodnutí prvostupňového správního orgánu.

III. Kasační stížnost

[11] Stěžovatel brojí proti rozhodnutí krajského soudu včasně podanou kasační stížností z důvodů, které podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního

řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Stěžovateli nebylo umožněno komunikovat s orgány veřejné moci pomocí dvou e-mailových adres, na které jeho zmocněnec zažádal doručovat veškeré písemnosti, ačkoliv to zákon nezakazuje.

[12] Zmocněnec stěžovatele si zvolil pro doručování e-mailovou adresu z důvodu, že měl přechodné bydliště v Praze, přičemž trvalé bydliště měl a má ve Šternberku. Od obdržení této zprávy byly správní orgány povinny zasílat písemnosti výlučně na nově uvedenou elektronickou adresu zmocněnce X. Pokud doručovaly správní orgány na dřívější adresu X, tak doručovaly v rozporu se správním řádem a vše, co bylo doručeno správními orgány na adresu X, nemělo právních účinků. Zmocněnci nebylo doručeno na jeho elektronickou adresu X ani sdělení, že mu nebude na tuto adresu doručováno a ani mu nebylo na tuto adresu doručeno rozhodnutí správního orgánu prvého stupně. Nový zmocněnec ing. J. podal proti rozhodnutí provostupňového správního orgánu z opatrnosti odvolání, neboť se od dřívějšího zmocněnce stěžovatele K. S. dozvěděl, že mu byla zaslána výzva k odevzdání řidičského průkazu a že tedy zřejmě došlo k vydání rozhodnutí prvostupňového správního orgánu. Podle názoru stěžovatele odvolání podané novým zmocněncem mělo být posouzeno ve smyslu § 84 odst. 1 správního řádu jako odvolání proti neoznámenému rozhodnutí.

[13] Prvostupňový správní orgán neměl zmocněnce stěžovatele vyzývat a nutit ho, aby si pro komunikaci se správním úřadem zvolil pouze jednu elektronickou adresu. Správní řád zvolení dvou e-mailových adres pro doručování výslovně nevylučuje, případně správní orgán měl stěžovatele vyzvat ke zvolení jedné e-mailové adresy výzvou zasílanou současně na obě elektronické adresy.

[14] Jakýkoliv marný pokus o doručení na mailovou adresu zmocněnce nijak nezpomaluje průběh správního řízení. Stěžovatel, respektive jeho zmocněnec ve správním řízení a obdobně ani právní zástupce v řízení soudním nebyli ze strany orgánů veřejné moci dotazováni, z jakého důvodu si zvolil zmocněnec dvě e-mailové adresy. Krajský soud nedal právnímu zástupci stěžovatele na ústním jednání možnost vyjádřit se k této otázce a tak se k ní vyjadřuje stěžovatel až v kasační stížnosti.

[15] Správní orgán smí učinit faktické rozhodnutí, že již nebude na elektronickou adresu adresáta doručovat s odůvodněním, že mu adresát doručení elektronických písemností opakovaně nepotvrzuje, nicméně je o tomto rozhodnutí povinen adresáta vyrozumět zákonem předepsaným způsobem, což odpovídá i doktrinálním pramenům. Výzva ke zvolení pouze jedné e-mailové adresy, jakož i vyrozumění o doručování poštovní přepravou, nebyla zaslána na požadovanou elektronickou adresu s diakritikou. Nebyla ovšem ani doručena na druhou elektronickou adresu zmocněnce stěžovatele, neboť byla chybně zasílána ze soukromé pracovní adresy úřednice prvostupňového správního orgánu. Vadné vypravení a odeslání úřední písemnosti ze soukromé pracovní adresy má za následek její nedoručení zmocněnci stěžovatele (stěžovatel měl nainstalovaný antivirový program Norton v doporučené expresní instalaci pro běžného uživatele). Neodeslání výzvy ze zveřejněné elektronické podatelny správního orgánu nelze klást k tíži účastníka správního řízení, neboť se jedná o nesprávný úřední postup správního orgánu. Výzva nebyla zaslána

poštovní přepravou a rovněž nebylo poštou zasláno upozornění na změnu způsobu doručování prostřednictvím poštovní přepravy.

[16] Správní spis neobsahuje průkazné odeslání odsuzujícího rozhodnutí správního orgánu prvého stupně na veškeré požadované adresy zmocněnce. V této souvislosti se stěžovatel dovolává právní zásady „co není ve spise, jako by nebylo."

[17] Krajský soud ze spisu zjistil, že odsuzující rozhodnutí správního orgánu prvého stupně bylo odesláno na adresu X a X, nicméně takové skutkové zjištění nemá oporu ve správním spise. Soud nezaujal právní stanovisko k otázce, zdali lze požadovat ze strany účastníka správního řízení, respektive jeho zmocněnce doručování na dvě e-mailové adresy anebo výlučně pouze na jednu adresu a zdali má správní orgán podle této žádosti skutečně doručovat na dvě adresy anebo vyzvat k výběru jedné ze dvou doručovacích adres výzvou zasílanou na obě e-mailové adresy.

[18] Teprve až z vyjádření žalovaného k žalobě ze dne 30. září 2016 zjistil stěžovatel, že podle názoru žalovaného doména X neexistuje. Toto tvrzení, však žalovaný objektivně neprokázal a nepředložil důkaz k tomuto svému tvrzení. Doména X podle žalobce existuje a krajský soud toto nezpochybnil.

[19] Až v okamžiku závěrečné řeči žalovaného stěžovatel zjistil, že e-mailová X adresa s diakritikou X má údajně činit obtíže při doručování. Žalovaný to nijak nedoložil a ani nenavrhl důkaz k prokázání takovéto skutečnosti, například prostřednictvím svědecké výpovědi pracovníka podatelny nebo informačních technologií správního orgánu prvého stupně. Krajský soud nesprávně posoudil otázku, zda by stěžovatel, případně jeho právní zástupce neměli mít právo reagovat na soudním jednání na nové skutkové okolnosti věci sdělené žalovaným správním orgánem až v konečném návrhu a zda by celkové konečný návrh na soudním jednání neměl činit nikoliv žalovaný správní orgán, ale stěžovatel jako žalobce.

[20] Stěžovatel proto kasační stížností brojí rovněž proti zavedené praxi na soudních jednáních, kdy s odkazem na § 49 odst. 8 soudního správního řádu je na závěr jednání uděleno účastníkům slovo tak, že jako poslední dostává slovo žalovaný správní orgán.

[21] Stěžovatel odmítl, že by v jeho případě šlo o zneužití práva. Není na místě ani dovozovat, že jednání zástupce stěžovatele není hodno právní ochrany právě z důvodu, že se dopustil obstrukčního jednání.

[22] Stěžovatel zastává názor, že bylo porušeno jeho ústavně zaručené právo na spravedlivé řízení, a to pro zamítnutí návrhu na svědeckou výpověď zmocněnce stěžovatele K. S., a neprovedení navrhované svědecké výpovědi příslušného pracovníka správního orgánu prvého stupně. Nebyly tedy opatřeny důkazy svědčící ve prospěch stěžovatele, které byly dosažitelné a mohly mít za následek jiné rozhodnutí ve věci.

IV. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[23] Kasační stížnost je přípustná. Nejvyšší správní soud přezkoumal rozhodnutí krajského soudu v mezích uplatněných důvodů a vad, ke kterým je povinen přihlédnout z úřední povinnosti. Dospěl přitom k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[24] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil přezkoumatelnost rozhodnutí krajského soudu, kterou by se musel zabývat dle § 109 odst. 4 s. ř. s. z úřední povinnosti i bez výslovné námitky stěžovatele. Vlastní přezkum rozhodnutí je totiž možný pouze za předpokladu, že napadené rozhodnutí je srozumitelné a vychází z relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč krajský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí. Stěžovatel tvrdí nepřezkoumatelnost rozsudku spočívající v nedostatku důvodu pro rozhodnutí v otázce, zda je správní orgán povinen pokusit se o doručování účastníkovi na jím zvolené dvě doručovací adresy. Stěžovatel spatřuje jeho nepřezkoumatelnost v tom, že se v něm soud nezabýval žalobní námitkou, že bylo ve správním řízení vadně doručováno. Toto tvrzení není opodstatněné, právě otázkou doručování ve správním řízení se krajský soud podrobně zabýval. Jeho rozhodnutí je tak plně přezkoumatelné a pečlivě odůvodněné.

[25] Pro nyní projednávaný případ je klíčové, zda prvostupňový správní orgán (jakož i žalovaný) postupoval správně při doručování napadeného rozhodnutí.

[26] Podle § 19 odst. 3 správního řádu platí, že „[n]*evylučuje-li to zákon nebo povaha věci, na požádání účastníka řízení správní orgán doručuje na adresu pro doručování nebo elektronickou adresu, kterou mu účastník řízení sdělí, zejména může-li to přispět k urychlení řízení; taková adresa může být sdělena i pro řízení, která mohou být u téhož správního orgánu zahájena v budoucnu.*“

[27] Podle § 19 odst. 8 správního řádu „[p]*ísemnosti uvedené v odstavci 4 se na požádání adresáta doručují jiným způsobem podle tohoto zákona; v takovém případě platí, že písemnost je doručena třetím dnem ode dne, kdy byla odeslána. V případě doručování na elektronickou adresu platí, že písemnost je doručena v okamžiku, kdy převzetí doručované písemnosti potvrdí adresát zprávou podepsanou jeho uznávaným elektronickým podpisem. Nepotvrdí-li adresát převzetí písemnosti nejpozději následující pracovní den po odeslání zprávy, která se nevrátila jako nedoručitelná (odstavec 9), doručí správní orgán písemnost, jako by adresát o doručení na elektronickou adresu nepožádal.*“

[28] V rozsudku ze dne 30. 3. 3016, č. j. 10 As 5/2016 – 36, pak Nejvyšší správní soud vyslovil: „*Pokud správní orgán zjistí, že doručování na elektronickou adresu (§ 19 odst. 3 správního řádu z roku 2004) k urychlení řízení nepřispěje, a neshledá ani žádné jiné důvody opodstatňující takovéto doručování, je oprávněn účastníkovi na požadovanou elektronickou adresu písemnosti nezasílat. Písemnosti tedy doručuje, jako by účastník o doručování na elektronickou adresu vůbec nepožádal. Správní orgán je však v takovém případě povinen účastníkovi řízení sdělit, že mu na jím požadovanou elektronickou adresu doručovat nebude včetně důvodů tohoto postupu (§ 4 odst. 3 a 4 správního řádu z roku 2004). Pokud správní orgán nevyužije shora uvedenou možnost a bude účastníkovi na jím uvedenou elektronickou adresu doručovat, ovšem účastník převzetí této písemnosti nepotvrdí, je správní orgán oprávněn*

všechny následující písemnosti zasílat bez dalšího tak, jako by adresát o doručování na elektronickou adresu vůbec nepožádal (§ 19 odst. 8 správního řádu z roku 2004)."

[29] V rozsudku ze dne 8. 2. 2012, č. j. 3 Ads 131/2011 – 44, poté Nejvyšší správní soud vyslovil, že „*účelem institutu adresy pro doručování je docílit urychlení správního řízení, a nikoliv účelově manipulovat s místem doručování písemností ve správním řízení s cílem následně zpochybnit správnost procesního postupu správního orgánu*". Nejvyšší správní soud dále v rozsudku ze dne 12. 8. 2015, č. j. 3 As 205/2014 - 34, zdůraznil, že „*účastník správního řízení nemá právní nárok na doručování písemností v elektronické podobě. Z § 19 odst. 3 správního řádu totiž vyplývá, že je na uvážení správního orgánu, zda požadavku účastníka řízení na doručování na elektronickou adresu vyhoví či nikoliv, když smyslem tohoto postupu je zejména to, aby bylo řízení urychleno. Pokud tedy správní orgán dospěje k závěru, že takový způsob doručování nemůže přispět k urychlení řízení, není povinen doručovat na požadovanou adresu a může doručovat písemnosti tak, jako by adresát o doručení na elektronickou adresu nepožádal (§ 19 odst. 8 správního řádu). Tak tomu bývá zejména v případech, kdy má správní orgán podezření, že sdělení adresy pro doručování nebo elektronické adresy je pouze zdržovací taktikou*".

[30] Pro vypořádání této námitky jsou stěžejní následující skutková zjištění Nejvyššího správního soudu z obsahu správního spisu:

V projednávané věci udělil stěžovatel dne 14. 5. 2014 plnou moc obecnému zmocněnci K. S., součástí této plné moci byla rovněž žádost o doručování veškerých písemností na elektronickou adresu X. Zmocněnec stěžovatele K. S. učinil dne 14. 5. 2014 vůči prvostupňovému správnímu orgánu podání z elektronické adresy X, jehož přílohou byla zmíněná plná moc. V tomto obsáhlém podání zmínil rovněž požadavek na doručování písemností na elektronickou adresu X. Tento požadavek byl přitom zakomponován do textu několikastránkového podání, konkrétně na straně čtvrté z šesti, v části týkající se výslechu navržených svědků.

Prvostupňový správní právní orgán za této situace odeslal zástupci žalobce dne 15. 5. 2014 na adresu, z níž mu předmětné podání došlo, tj. na adresu X: *upozornění* na nesprávné označení městského úřadu a krajského úřadu *současně s výzvou*, aby si zástupce zvolil jednu ze dvou jím uvedených doručovacích adres a *poučením*, že v případě nepotvrzení přijetí elektronické zprávy mu bude doručováno na adresu pobytu v souladu se správním řádem. Téhož dne 15. 5. 2014 zástupce žalobce reagoval na uvedenou elektronickou zprávu pouze zasláním opravného podání s opravenými údaji o městském a krajském úřadu. Vzhledem k tomu, že zástupce žalobce převzetí zmíněné elektronické zprávy nepotvrdil, zaslal mu prvostupňový správní orgán dne 16. 5. 2014 na adresu trvalého pobytu vyrozumění o tom, že vzhledem k nepotvrzení přečtení e-mailové zprávy a nezvolení si pouze jedné doručovací adresy, mu bude doručovat pouze prostřednictvím České pošty. Tato zásilka byla zmocněnci doručena postupem dle § 23 a § 24 odst. 1 správního řádu. Vyrozumění stejného obsahu bylo zástupci žalobce zasláno dne 16. 5. 2014 ještě i na e-mailovou adresu X (převzetí této zprávy však rovněž nebylo potvrzeno).

Dále zasílal prvostupňový správní orgán vyrozumění o možnosti seznámení se spisem ze dne 11. 12. 2014 na elektronickou adresu zmocněnce X, X a X. Ze správního spisu (č.l. 151 až 155) je pak zřejmé, že odeslání zprávy proběhlo úspěšně na adresy X a X, pokud šlo o adresu X, na tuto adresu se zprávu odeslání nepodařilo. Převzetí zprávy z adres, na které byla odeslána úspěšně, potvrzeno nebylo, následně správní orgán vyrozumění zaslal na adresu trvalého pobytu zástupce žalobce a k jejímu doručení došlo postupem dle § 23 a § 24 odst. 1 správního řádu.

Rozhodnutí prvostupňového správního orgánu bylo jeho zmocněnci K. S. odesláno správním orgánem elektronicky na e-mailové adresy X a X (tj. nikoliv na adresu s diakritikou: adresu X). Jejich převzetí adresátem potvrzeno nebylo a rovněž bylo odesláno na adresu trvalého pobytu zmocněnce postupem podle dle § 23 ve spojení s § 24 odst. 1 správního řádu.

[31] Nejvyšší správní soud neshledal na výše popsaném postupu při doručování žádné pochybení ze strany prvostupňového správního orgánu ani žalovaného. Rozhodnutí prvostupňového správního orgánu bylo doručeno zmocněnci fikcí na adresu pobytu dne 9. 2. 2015 podle § 23 ve spojení s § 24 odst. 1 správního řádu a nabylo tak právní moci dne 25. 2. 2015 (doklad o doručení rozhodnutí prvostupňového správního orgánu na adresu pobytu zmocněnce a rovněž kopie potvrzení o odeslání rozhodnutí na elektronické adresy zmocněnce jsou součástí správního spisu). Odvolání žalobce ze dne 20. 3. 2015 proto žalovaný zcela správně zamítl pro opožděnost.

[32] Řádné doručování písemností účastníkům správního řízení, respektive jejich zmocněncům, představuje jednu ze základních záruk reálné možnosti ochrany jejich práv, která mohou být v těchto řízeních dotčena. Judikatura správních soudů proto soustavně a dlouhodobě klade na řádné a průkazné doručování ve správním řízení značný důraz (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 10. 2012, č. j. 7 Afs 18/2012 – 27, ze dne 3. 2. 2016, č. j. 2 As 284/2015 – 41, nebo rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 20. 12. 2010, č. j. 16 A 5/2010 – 47).

[33] Na druhou stranu, Nejvyšší správní soud nemůže nevidět systematické zneužívání vysokého standardu nároků správních soudů na doručování za strany některých osob, včetně zmocněnce v nyní posuzované věci. Zcela zjevně přitom nejde o prosazování zákonného postupu správních orgánů k ochraně subjektivních práv zastoupených účastníků, nýbrž o nepokryté obstrukce. Elektronické adresy (někdy s diakritickými znaménky) zvolené pro doručování jsou v průběhu řízení nezřídka měněny a především z nich není potvrzováno dojití písemností. Následuje nepřebírání písemností na adrese trvalého pobytu. To jsou, spolu s opakovanými omluvami z ústního jednání, praktiky známé Nejvyššímu správnímu soudu z již bezpočtu obdobných případů (kromě výše citovaných např. i rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. ledna 2016, č. j. 1 As 104/2015 – 30, ze dne 26. 5. 2016, č. j. 1 As 157/2015 – 40, nebo ze dne 30. 11. 2016, č. j. 1 As 230/2015 – 34). Jejich smyslem není obrana oprávněných zájmů zastoupených účastníků správních řízení ale pouze vytváření komplikovaných procesních situací, jejichž více či méně úspěšné řešení správními orgány je následně napadáno ve správním soudnictví. To vše zjevně s jediným cílem: v maximu případů dosáhnout takového prodlužování správního řízení, aby došlo k zániku odpovědnosti za přestupek uplynutím zákonné doby k jeho projednání. Takovému jednání ale správní soudy nemají a nemohou poskytovat ochranu. Zneužívání práva není výkonem práva a nepřísluší mu soudní ochrana (srovnej např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 11. 2005, č. j. 1 Afs 107/2004 – 48, na který zcela případně odkázal rovněž krajský soud).

[34] Soud má na základě rekapitulace průběhu řízení před správními orgány za prokázané, že nyní projednávaná věc je další z řady případů, kdy se zastoupení stěžovatelé

pokoušejí systematickým zneužíváním procesních práv zabránit věcnému projednání a rozhodnutí.

[35] Na účinném doručení této výzvy nic nemění ani skutečnost, že prvostupňový správní orgán doručoval výzvu z pracovní elektronické adresy úřednice správního orgánu. S totožnou námitkou se v obdobné věci soud vypořádal již v rozsudku ze dne 15. 12. 2014, č. j. 6 As 218/2014 – 34. V tehdy projednávaném případu dospěl k závěru, že není stanovena povinnost správního orgánu používat pro odesílání zpráv v rámci výpravny vždy jen adresu elektronické podatelny, resp. s použitím jiné odesílací elektronické adresy není právními předpisy spojen důsledek v podobě neúčinnosti odeslání, resp. doručení zprávy. *„Obecně není v právních předpisech kladen nárok na místo odeslání podání, nýbrž právě na místo, kde se podání dostává do sféry adresáta... Identifikaci odesílatele a autenticitu dokumentu zajišťuje zaručený elektronický podpis, nikoli adresa, z níž byla zpráva vypravena.*“ Tvrzenou nemožnost doručení z důvodu zapnutého filtru obtěžujících zpráv (SPAM), si zjevně způsobil stěžovatel sám nastavením tohoto filtru. Následné doručování na adresu pobytu zmocněnce bylo zákonné. Ohledně zevrubnější argumentace k těmto závěrům lze plně odkázat na uvedený rozsudek č. j. 6 As 218/2014 – 34. Stěžovatel se závěry v něm uvedenými v kasační stížnosti sice polemizuje, Nejvyšší správní soud se však nedomnívá, že by byly nesprávné a měl by se od nich odchýlit. Nyní projednávaný případ není ani tak odlišný, že by na něj z toho důvodu nebylo možné tyto závěry vztáhnout a námitka proto není důvodná.

[36] Nezákonnost postupu při doručování ze strany prvostupňového správního orgánu nezakládá ani skutečnost, že zmíněnou výzvu nezaslal současně i na druhou elektronickou adresu uvedenou v textu podání (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 1. 2016, č. j. 1 As 188/2016 – 61) nebo poštovní přepravou – zmocněnec totiž na výzvu prvostupňového správního orgánu, resp. na její část obratem reagoval podáním, ve kterém zhojil nedostatek označení správního řízení věci. Je zjevné, že mu písemnost byla doručena, její obsah ovšem podle kasačního soudu účelově nepotvrdil.

[37] Nejvyšší správní soud má za účelové i ostatní stěžovatelovy námitky. Správní soudy se nemusely zabývat důvody, pro které zmocněnec přistoupil k volbě doručování na dvě elektronické adresy ve chvíli, kdy shledaly tento postup jako zjevně obstrukční a považovaly jej za zneužití práva. Pokud by stěžovatel skutečně chtěl dosáhnout nápravy při doručování písemností na elektronickou adresu, měl k tomu dostatek příležitostí ve správním řízení. Rovněž v průběhu nařízeného jednání před krajským soudem měl stěžovatel dostatek prostoru reagovat na argumentaci žalovaného.

V. Závěr a náklady řízení

[38] Nejvyšší správní soud dospěl vzhledem ke shora uvedenému k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji na základě § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. zamítl.

[39] O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu

nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 s. ř. s.). Žalovaný sice ve věci úspěch měl, podle obsahu spisu mu však nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti, ani žádné v průběhu řízení neuplatnil.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. dubna 2017

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu